

6. A. V. Hill, First and Last experiments in Muscle mechanics, Cambridge University Press, London, 1970.
7. V. Horvat, S. Heimer, K. Štuka, Maksimalna manifestna sila nekih pokušanih pokreta, Kineziologija 1/1971.
8. A. Huxley, Reflexions of Muscle, Liverpool University Press, Liverpool, 1980.
9. Karpovich and Sinning, Phisiology of Muscular activity, W. B. Saunders Comp., London, 1968.
10. M. Majkić, Dinamometrija, Škola za fizikalnu medicinu, Zagreb, 1971.
11. Zaciorski, Maksimalna mišićna sila (predavanja na postdiplomskom studiju iz Kineziologije), Zagreb, 1974.
12. Zadig, Objektiv manting av muskelkraft med en ny dynamometer, 1972.

Referati iz časopisa

Myo — Biofeedback — pomoć u ambulatnoj rehabilitaciji. Već oko 60 godina metoda Biofeedbacka ima mnogostruku funkciju kao vraćanje tjelesnih funkcija u obliku akustičkih ili optičkih signala. Pod određenim preduvjetima se može Myofeedback uspješno primijeniti u ambulatnoj obradi za jačanje, poboljšanje koordinacije ili relaksacije funkcionalno poremećene muskulature. Preduvjeti su: razumijevanje za principe i primjenu grešaka, inteligencija, da ne postoji organski psihodrom, da nema receptivnih smetnji govori, kao i da postoji motivacije. Uspješno se ta metoda primjenjuje kao trening snage kod inkompletne mlohave pareze ili početne reinervacije u toku pareze, naročito, ako je poremećeni dubok senzibilitet. Daljnja primjena postoji kod relaksacije cjelokupne muskulature kod vježbi relaksacije, lokalna relaksacija kod torticollis spasticus, kod neželjenih pokreta nakon reinervacije, relaksacije spastičkih mišića, te za poboljšanje koordinacije (kod centralnih pareza). (R. G. Liebermeister, Therapiewoche: 34:(30) 4422—4427. 1984).

Mirjana Miko

Ultrazvuk nema protu-upalno djelovanje. Autori su proučavali terapijski učinak ultrazvuka na akutnu i kroničnu fazu upale kunića. Kako je poznato ultrazvuk se koristi u fizikalnoj medicini pored ostalog i s ciljem da smanji edem, ublaži bol, ubrza zacjeljivanje i modificira stvaranje ožiljka. Stoga su autori željeli provjeriti te učinke. Umjetno izazvana upala u eksperimentalnih životinja izložena je djelovanju ultrazvuka frekvencije 1,5 MHz, a kontrolna skupina pokusnih životinja su liječene flurbiprofenom u dozi od 3 mg. Za razliku od flurbiprofena, ultrazvuk nije razvio ni najmanji protu-upalni učinak. Iz toga autori zaključuju da ultrazvuk djeluje drugačije, a ne putem potiskivanja upale (Goddard, D. H. i sur., Ann. rheum. Dis., 42:582, 1983).

Ivo Jajić